

Havlíček, K. a kol.: Daňový receptář. Všechny daně pohromadě v otázkách a odpovědích

LexisNexis CZ, s.r.o., Praha 2004, Strán 675

Renáta Ježková*

Súčasnosť, ktorá sa vyznačuje frekventovanými daňovými reformami týkajúcimi sa každého občana, je bohatá na knižné diela snažiace sa priblížiť rôznym skupinám čitateľov od širokej daňovej verejnosti až po naslovo vzatú odbornú obec meniace sa legislatívne prostredie v oblasti daní. Príručiek, heslárov a takzvaných „kuchárok“ z oblasti daní je na českom trhu naozaj neúrekom a ten správny výber sa dnes už, samozrejme, odvíja nielen od vysokej odbornej kvality predmetnej publikácie, ale i od spôsobu spracovania, prístupu k čitateľovi, a nebojíme sa tvrdiť, že i od istej „iskry“, ktorá už v dnešnej dobe nevyhnutne sprevádza každé dielo uchádzajúce sa o priazeň čoraz náročnejšieho čitateľa.

Všetky uvedené atribúty (a možno i čosi navyše) v sebe obsahuje už na prvý pohľad príťažlivá (nielen svojimi vtipnými ilustráciami vhodne dopĺňajúcimi textovú časť) publikácia obsiahlejšieho charakteru Da-

ňový receptář s podtitulom Všechny daně pohromadě v otázkách a odpovědích, ktorá vyšla v roku 2004 vo vydavateľstve rady Orac – LexisNexis CZ s.r.o. Už zo samotného názvu je zrejmé, že autorský kolektív zostávajúci zo 16 autorov pod vedením JUDr. Karla Havlíčka, si zaumienil uľahčiť orientáciu širokej verejnosti v rozsiahlej problematike daní, poplatkov, odvodov, preddavkov na tieto platby a odvodov za porušenie rozpočtovej povinnosti, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu, územných rozpočtov a rôznych štátnych fondov, prostredníctvom rád, návodov a pokynov. Tieto sa stali predmetom spracovania receptára založeného na otázkach z praxe a odpovediach na ne vysvetľujúcich a objasňujúcich postupy, ako sa dostať do problémov a s obratnosťou sa vedieť pohybovať na tenkom ľade daňových zákonov.

Kolektív renomovaných autorov publikáciu koncipoval v závislosti od druhov daní do 7 hlavných častí.

* Mgr. Ing. Renáta Ježková, PhD., Stredisko pre výskum regionálneho rozvoja, Západočeská univerzita Plzeň

Publikácia uvádza základné členenie daní podľa stavu českej právnej úpravy k 1. 10. 2004. Jednotlivé časti publikácie na seba nadväzujú v poradí daň z príjmov (daň z príjmov fyzických osôb a právnických osôb), daň z pridanej hodnoty, daň z nehnuteľností, daň dedičská, darovacia a daň z prevodu nehnuteľností, cestná daň, spotrebné dane a samostatnou časťou receptára je daňové konanie a správa daní.

Každá otázka a odpoveď sú zostavené z poradového čísla otázky a odpovede a názvu otázky a odpovede, odkazu na najdôležitejšie ustanovenia právnych predpisov, kľúčových pojmov, vlastnej autorovej odpovede na otázku a značky prislúchajúcej autorovi. Použité výklady, ktoré boli v odpovediach na otázky použité, sú všeobecne zrozumiteľné bez toho, aby dochádzalo k zjednodušovaniu, ktoré by mohlo skresľovať podstatu odpovede.

Hlavné časti publikácie sú vhodne doplnené i o tzv. sprievodné časti pozostávajúce z prehľadu otázok a odpovedí, prehľadu kľúčových pojmov a použitých právnych predpisov, čo umožňuje čitateľom pomerne rýchlo sa orientovať podľa hmotnoprávnych predpisov. Prehľad otázok a odpovedí je usporiadaný pod poradovými číslami a názvami otázok, prehľad kľúčových slov je zostavený zo slovníčkov, ktoré sú súčasťou všetkých otázok a odpovedí. V prehľade použitých právnych predpisov sa uvádza neoficiálny názov, pod ktorým je právny predpis použitý v tejto publikácii, a oficiálny názov, pod ktorým je tento predpis

uvedený v Zbierke zákonov (zákon o správe daní a poplatkov). Keďže český právny poriadok sa vyznačuje značnou zložitou, autori sa pre väčšiu prehľadnosť a zjednodušenie textu rozhodli neuvádzať čísla zákonov a čísla, pod ktorými boli publikované medzinárodné zmluvy a ďalšie zdroje úpravy.

Pod aktuálnosť obsahového spracovania matérie obsiahnutej v recenzovanom receptári sa samozrejme podpísal i vstup Českej republiky do Európskej únie, komunikácia prostredníctvom nových druhov informačných technológií v rámci daňového konania a aj niektoré nové skutočnosti, ktoré súvisia s daňovou problematikou. Máme na mysli oblasti, ktoré v minulých rokoch neboli obsiahnuté v terminológii daňových zákonov Českej republiky, ako napr. štátna podpora, investičné stimuly, obmedzenie platieb v hotovosti a iné.

Hoci sa na prvý pohľad obsah Daňového receptára môže zdať vzhľadom na jeho rozsah vyčerpaný ako tvrdia jeho autori, na to, aby postihol všetky oblasti daňovej praxe, je počet strán v skutočnosti minimálny. Okrem toho, v dôsledku frekventovaných zmien dochádza dlhodobo a často i na poslednú chvíľu k zmenám daňových predpisov. A navyše, keďže dane je možné vyrubovať len na základe zákona, znalec daňovej problematiky sa musí orientovať i v iných zdrojoch, ktorými sú napr. normatívne právne akty ministerstva financií, judikatúra súdov, atď.